

ційної інфраструктури, впровадження новітніх технологій у цій сфері);
– забезпечення інформаційно-аналітичного потенціалу країни.

Отже, Україна має продовжити активні кроки на шляху розбудови власної системи інформаційної безпеки.

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ЗАХИСТУ ВІД НЕДРУЖНІХ ПОГЛИНАНЬ НА ПРИКЛАДІ КОМПАНІЇ ТММ

Попов В.В., Затварський Я.А.

Науковий керівник – Момот Т.В., д-р екон. наук, професор

Впродовж останніх років різко зросла кількість недружніх захоплень та поглинань, що суттєво вплинуло на умови ведення бізнесу на вітчизняному просторі. Така ситуація ускладнює умови для перспективного розвитку підприємств і створює серйозну проблему для корпоративної безпеки цих суб'єктів господарювання. Тому виникає потреба ідентифікації та розробки системи захисту від цих процесів в Україні.

Під недружнім поглинанням прийнято розуміти захоплення компанії або її активів, що в свою чергу визначає встановлення над нею юридичного та фізичного контролю всупереч волі власника. У процесі реалізації будь-якої стратегії недружнього поглинання може багато разів коригуватися у відповідності з конкретними обставинами; крім того, будь-яка серйозна стратегія повинна передбачати кілька можливих варіантів розвитку подій, залежно від яких компанія-агресор буде робити ті чи інші кроки. Але, як показує практика, будь-який план експлуатує одну технологію, успішна реалізація якої і є основою для поглинання компанії-цілі.

ТММ - це вертикально інтегрована девелоперсько-будівельна компанія повного циклу. Компанія працює на будівельному ринку України з 1994 року і є однією з провідних будівельних компаній України. Основний вид діяльності компанії - будівництво житлових комплексів "під ключ", а також офісних, торгових та промислових об'єктів. Проведений аналіз звітності компанії ТММ за 2004-2015 роки свідчить про нестабільність її діяльності. До проведення IPO у 2007 році компанія показувала позитивні фінансові результати діяльності. У підприємства зростали чистий прибуток, операційний прибуток, фінансовий результат до оподаткування, загальна вартість активів і дохід від реалізації. Проте, станом на кінець 2007 року, не зважаючи на зростання загальної вартості активів внаслідок розміщення, дохід від реалізації та чистий прибуток знизались. У наступних двох роках ця тенденція продовжилась і 2008-2009 роки були збитковими для підприємств-

ва. На кінець 2010 року показники підприємства покращились, але з 2011 року фінансові результати підприємства негативні.

Найчастіше увагу рейдерів привертають компанії, які: володіють ліквідним майном; володіють налагодженими виробничим та торгівельним процесами; серед засновників чи акціонерів мають неврегульовані конфлікти; нехтують механізмами інформаційної прозорості діяльності компанії; мають неконсолідований контрольний пакет акцій; характеризуються високими результатами діяльності; використовують у діяльності об'єкти інтелектуальної власності, що не зареєстровані; наявна значна кількість міноритарних акціонерів; наявні значні суми кредиторської (податкової) заборгованості; недосконалість системи захисту інформації; здійснюють діяльність з порушеннями; нехтують оперативним контролем та правильною організацією забезпечення корпоративної безпеки акціонерного товариства.

Враховуючи особливості діяльності компанії ТММ вона може стати об'єктом потенційного недружнього поглинання.

Одним із інструментів недружнього поглинання є грінмейл, або корпоративний шантаж. Термін «грінмейлер» у класичному розумінні характеризує ситуацію, в якій певний пакет акцій акціонерного товариства перебуває у володінні “недружньо” налаштованої по відношенню до цього акціонерного товариства. Але особливість такої ситуації вимагає від уже зазначеного товариства викупати акції зі значною премією, щоб запобігти застосуванню до неї процедури поглинання. Підприємствам необхідно впроваджувати хоча б найпростіші методи захисту від грінмейлу, серед яких можна виділити: забезпечення відповідності внутрішніх корпоративних документів чинному законодавству; концентрацію акціонерного капіталу або викуп частки в учасників, які не беруть участі в діяльності підприємства; постійний моніторинг змін у складі акціонерів; удосконалення роботи менеджменту й персоналу; контроль за доступом і розповсюдженням інформації компанії; підвищення організації роботи підприємства з контрагентами; використання в службі економічної безпеки способів і методів конкурентної розвідки.

На нашу думку, корпоративна безпека акціонерного товариства буде найбільш забезпечена якщо в її системі діятимуть: служба економічної розвідки (СЕР); технічний відділ інформації (ТВІ); служба економічної безпеки (СЕБ).